
ԱՐԶԱՆԱԳՐԱՅԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄ

« _____ » _____ 2015 թ.

N _____

ք. Ստեփանակերտ

**«ՄՆՆԴԱՍԹԵՐՔԻ ԱՆՎՏ ԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ»
ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՄԱՍԻՆ**

Հավանություն տալ «Մննդամթերքի անվտանգություն մասին»
Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի նախագծին և այն
ներկայացնել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության Ազգային
Ժողովի քննարկմանը:

**ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏ**

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԸՆԴՀ ԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1. Սույն օրենքի կարգավորման ստարկան

1. Սույն օրենքը կարգավորում է սննդամթերքի, սննդամթերքի հետանմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերի, սննդի շրջայի և առևտրի ու հանրային սննդի ոլորտում ծառայություններ մատուցման փուլերում անվտանգության առնչվող հարաբերություններ, ինչպես նաև ամրագրում է պետության կողմից նախատեսվող մարդու առողջության պաշտպանության երաշխիքները սննդամթերքի և սննդամթերքի հետանմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերի վնասակար և վտանգավոր ազդեցությունից:

Հոդված 2. Հիմնական հասկացություններ

1. Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացություններն են՝

1) **արագ ստեղծված սննդամթերք**՝ սննդամթերք, որի ստեղծման ժամանակ կախված սննդամթերքի տեսակից, առավելագույն բյուրեղացման փուլը (գոտին) անցել է հնարավորինս արագ, և արդյունքում ջերմային կայունացումից հետո ստացված ջերմաստիճանը սննդամթերքի բոլոր մասերում պահպանվում է մինչև 18⁰ C և ավելի ցածր ջերմաստիճան, և որի շուկայական մասնամասնակալի հատկանիշները մասին մակնշվում է:

2) **գենետիկորեն ձևափոխված օրգանիզմ**՝ գենափոփոխության մեթոդներով ստացված ցանկացած կենսաբանական գոյություն, որն ունի գենետիկ նյութի փոխանցման կամ վերարտադրման ունակություն և (կամ) պարունակում է գենափոփոխության նյութ և տարբեր է բնական օրգանիզմներից:

3) **լիպոնր մարմին (մարմիններ)**՝ սննդամթերքի անվտանգության բնագավառում քաղաքականություն մշակող, վերահսկողություն և իրականացնող և (կամ) ծառայություններ մատուցող՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության լիպոնրած պետական մարմին (մարմիններ):

4) **կենդանի սննդամթերք**՝ սննդամթերք՝

ա. որի բաղադրությունը փոփոխվել է առանց մակնշման համապատասխան փոփոխություն,

բ. որի մակնշումը փոփոխվել է առանց բաղադրության համապատասխան փոփոխություն,

գ. որին ավելացվել են այլ նյութեր կամ վերամշակվել է այլ նյութերի ներամամբ՝ սննդամթերքի անհամապատասխանությունը սահմանված պահանջներին թաքցնելու նպատակով,

դ. որի մակնշման մեջ առկա է ոչ ճիշտ նշում սննդամթերքի հատուկ նշանակություն մասին,

ե. որի ներկայացման կամ առաջարկման համար օգտագործվում է մեկ այլ կազմակերպություն անվանումը, առևտրային նշանը կամ ֆիրմային անվանումը՝ առանց այդ կազմակերպությունից պատշաճ կերպով թույլ տվող նշան ձեռք բերելու:

5) **կենսաբանական ակտիվ հավելում**՝ բնական կամ բնականին համանման սննդանյութերի կամ ֆիզիոլոգիական ազդեցությամբ օժտված այլ նյութի առանձին կամ համակցված խտացված միավորներ, որոնք նախատեսված են սննդամթերքի հետ միաժամանակ կամ

ս ն ն դ ա մ թ ե ր ք ի ք ա տ ա դ ր ու թ յ ա ն մ ե ջ ն ե ր ա տ ե յ ո վ օ գ տ ա գ ո թ ծ մ ա ն հ ա մ ա ր և շ ու կ ա յ ա հ ա ն վ ու մ է ճ շ գ ր տ վ ա ծ փ ո ք ր չ ա փ ա ք ա ժ ն ո վ` հ ա ք ե ր ի , պ ա տ ի ճ ն ե ր ի , ս ր վ ա կ ն ե ր ի կ ա մ փ ո ք ր ա յ յ փ ա թ ե թ ա վ ո թ ու մ ն ե ր ի տ ե ս ք ո վ :

6) **հ ս տ ու կ ն շ ա ն ա կ ու թ յ ա ն ս ն ն դ ա մ թ ե ր ք`** ս ն ն դ ա մ թ ե ր ք , ո թ ի հ ա մ ա ր ս ա հ մ ա ն վ ա ծ ե ն ա տ ա ն ձ ի ն ն յ ու թ ե ր ի կ ա մ ք ո յ ո թ ն յ ու թ ե ր ի և ք ա տ ա դ ր ի չ ն ե ր ի պ ար ու ն ա կ ու թ յ ա ն ր և (կ ա մ) դ ր ա ն ց հ ա ր ա ք ե ր ա կ ց ու թ յ ա ն ր ն ե ր կ ա յ ա ց վ ո դ պ ա հ ա ն ջ ն ե ր , կ ա մ ո թ ի հ ա մ ա ր փ ո փ ո խ վ ա ծ է ա տ ա ն ձ ի ն ն յ ու թ ե ր ի պ ար ու ն ա կ ու թ յ ու ն ր և (կ ա մ) դ ր ա ն ց հ ա ր ա ք ե ր ա կ ց ու թ յ ու ն ր` ի հ ա մ ե մ ա տ ու թ յ ու ն ա յ դ պ ի ս ի ս ն ն դ ա մ թ ե ր ք ու մ դ ր ա ն ց ք ն ա կ ա ն պ ար ու ն ա կ ու թ յ ա ն ր , և (կ ա մ) ո թ ի ք ա տ ա դ ր ու թ յ ա ն մ ե ջ ն ե ր ա տ վ ա ծ ե ն ս կ գ ք ն ա պ ե ս ո չ ա տ կ ա ն յ ու թ ե ր կ ա մ ք ա տ ա դ ր ի չ ն ե ր (ք ա ց ի ս ն ն դ ա յ ի ն հ ա վ ե յ ու մ ն ե ր ի ց և հ ա մ ա ք ու ր ա վ ե տ ի չ ն ե ր ի ց) , և (կ ա մ) ո թ ի հ ա մ ա ր ա ր տ ա դ ր ո դ ր հ ա յ տ ա ր ա ր ա գ ր ու մ է դ ր ա ն ց ք ու ժ ի չ և (կ ա մ) կ ա ն խ ա ր գ ե յ ի չ հ ա տ կ ու թ յ ու ն ն ե ր ի մ ա ս ի ն , և ո թ ր ն ա խ ա տ ե ս վ ա ծ է մ ա ր դ կ ա ն ց ա տ ա ն ձ ի ն կ ա տ ե գ ո թ ի ա ն ե ր ի կ ո դ մ ի ց ա յ դ ս ն ն դ ա մ թ ե ր ք ի օ գ տ ա գ ո թ ծ մ ա ն հ ա մ ա ր :

7) **հ ա ր ս տ ա ց վ ա ծ ս ն ն դ ա մ թ ե ր ք`** ս ն ն դ ա մ թ ե ր ք , ո թ ու մ ա վ ե լ ա ց վ ա ծ ե ն մ ե կ կ ա մ ա վ ե յ ի ս ն ն դ ա յ ի ն և (կ ա մ) կ ե ն ս ա ք ա ն ա կ ա ն ա կ տ ի վ ն յ ու թ ե ր և (կ ա մ) պ ր ո ք ի ո տ ի կ մ ի կ ր ո ո թ գ ա ն ի գ մ ն ե ր , ո թ ո ն ք ի ս կ գ ք ա ն ե ա տ կ ա չ ե ն կ ա մ ա տ կ ա ե ն ա ն ք ա վ ա ր ա ր ք ա ն ա կ ու թ յ ա մ ք կ ա մ ք ա յ ք ա յ վ ե յ ե ն տ ե խ ն ո յ ո գ ի ա կ ա ն գ ո թ ծ ր ն թ ա ց ի ժ ա մ ա ն ա կ (ա ր տ ա դ ր ու թ յ ա ն ր ն թ ա ց ք ու մ) և ա ր տ ա դ ր ո դ ի կ ո դ մ ի ց ե ր ա շ խ ա վ ո թ վ ա ծ հ ա ր ս տ ա ց մ ա ն հ ա մ ա ր օ գ տ ա գ ո թ ծ վ ա ծ յ ու ր ա ք ա ն չ յ ու ր ս ն ն դ ա յ ի ն կ ա մ կ ե ն ս ա ք ա ն ա կ ա ն ա կ տ ի վ ն յ ու թ ե ր ի պ ար ու ն ա կ ու թ յ ու ն ր հ ա ս ց վ ա ծ է ա յ ն մ ա կ ա ր դ ա կ ի ն , ո թ ր հ ա մ ա պ ա տ ա ս խ ա ն ու մ է ս ն ն դ ա մ թ ե ր ք ի ս ն ն դ ա յ ի ն կ ա մ ա յ լ տ ա ր ք ե ր ա կ ի չ հ ա տ կ ա ն ի շ ն ե ր ի ա դ ք յ ու ր հ ա ն դ ի ս ա ց ո դ ս ն ն դ ա մ թ ե ր ք ի հ ա մ ա ր ս ա հ մ ա ն վ ա ծ չ ա փ ա ն ի շ ն ե ր ի ն , ի ս կ ս ն ն դ ա յ ի ն և (կ ա մ) ա կ տ ի վ ն յ ու թ ե ր ի պ ար ու ն ա կ ու թ յ ա ն ա տ ա վ ե յ ա գ ու լ ն մ ա կ ա ր դ ա կ ր չ ա կ ե տ ք է գ ե ր ա գ ա ն ց ի դ ր ա ն ց օ գ տ ա գ ո թ ծ մ ա ն ա ն վ տ ա ն գ վ ե ր ի ն մ ա կ ա ր դ ա կ ր` ք ո յ ո թ հ ն ա ր ա վ ո թ ա դ ք յ ու ր ն ե ր ո վ ս տ ա ց մ ա ն դ ե պ ք ե ր ու մ (ա յ դ պ ի ս ի մ ա կ ա ր դ ա կ ն ե ր ի ա տ կ ա յ ու թ յ ա ն դ ե պ ք ու մ) :

8) **ճ ա տ ա գ ա յ թ ա հ ա ր մ ա մ ք մ շ ա կ վ ա ծ ս ն ն դ ա մ թ ե ր ք`** ի ո ն ա ց ն ո դ ճ ա տ ա գ ա յ թ ո վ մ շ ա կ վ ա ծ ս ն ն դ ա մ թ ե ր ք :

9) **մ ա կ ն շ ու մ`** ս ն ն դ ա մ թ ե ր ք ի մ ա ս ի ն տ ե դ ե կ ու թ յ ու ն ն ե ր , ո թ ո ն ք գ ե տ ե դ վ ու մ ե ն գ ր ա տ ու մ ն ե ր ի , ն կ ա ր ն ե ր ի , ն շ ա ն ն ե ր ի , խ ր ի ք ու ն ի շ ն ե ր ի , ա յ լ ն շ ա գ ր ու մ ն ե ր ի և դ ր ա ն ց հ ա մ ա կ ց ու թ յ ա ն տ ե ս ք ո վ` ս պ ա տ ո դ ա կ ա ն փ ա թ ե թ վ ա ծ ք ի , տ ր ա ն ս պ ր տ ա յ ի ն փ ա թ ե թ վ ա ծ ք ի կ ա մ տ ե դ ե կ ա կ ր ի ա յ յ տ ե ս ա կ ի վ ր ա` ս պ ա տ ո դ ա կ ա ն փ ա թ ե թ վ ա ծ ք ի ն և (կ ա մ) տ ր ա ն ս պ ր տ ա յ ի ն փ ա թ ե թ վ ա ծ ք ի ն ա մ ր ա ց վ ա ծ , կ ց վ ա ծ կ ա մ դ ր ա ն ց մ ե ջ տ ե դ ա դ ր վ ա ծ :

10) **մ ն ա ց ո թ դ ա յ ի ն ն յ ու թ ե ր`** ս ն ն դ ա մ թ ե ր ք ու մ ք ի մ ի ա կ ա ն և (կ ա մ) կ ե ն ս ա ք ա ն ա կ ա ն ծ ա գ մ ա ն ց ա ն կ ա ց ա ծ ն յ ու թ ե ր ի և (կ ա մ) տ ա ր ք ե ր ի , ի ն չ ա կ ե ս ն ա ն դ ր ա ն ց ն յ ու թ ա փ ո խ ա ն ա կ մ ա ն և ք ա յ ք ա յ մ ա ն (տ ր ո հ մ ա ն) ա ր դ յ ու ն ք ու մ ս տ ա ց վ ո դ ն յ ու թ ե ր ի և (կ ա մ) տ ա ր ք ե ր ի մ ն ա ց ո թ դ ա յ ի ն ք ա ն ա կ ն ե ր , ո թ ո ն ց ո թ ո շ ա կ ի չ ա փ ե ր ո վ օ գ տ ա գ ո թ ծ ու մ ր թ ու յ յ ա տ ր վ ա ծ է ս ն ն դ ա մ թ ե ր ք ի ա ր տ ա դ ր ու թ յ ա ն ա տ ա ն ձ ի ն փ ու լ յ ե ր ու մ , մ ա ս ն ա վ ո թ ա պ ե ս ն ա խ ն ա կ ա ն ա ր տ ա դ ր ու թ յ ա ն փ ու լ ու մ :

11) **մ շ ա կ ու մ`** պ ար ե ն ա յ ի ն հ ու մ ք ի մ ա ք ր ու մ , տ ե ս ա կ ա վ ո թ ու մ կ ա մ դ ա ս ա կ ա ր գ ու մ , չ ո թ ա ց ու մ , պ ա դ ե ց ու մ , կ տ ր տ ու մ , փ ա թ ե թ ա վ ո թ ու մ , ո թ ո ն ց մ ի ջ ո ց ո վ ա ր տ ա դ ր ա ն ք ր (հ ու մ ք ր) ն ա խ ա պ ա տ ր ա ս տ վ ու մ է ս ն ն դ ա մ թ ե ր ք ի վ ե ր ա մ շ ա կ մ ա ն կ ա մ պ ա տ ր ա ս տ մ ա ն մ ե ջ օ գ տ ա գ ո թ ծ ե յ ու հ ա մ ա ր :

12) **ն ա խ ն ա կ ա ն (ա տ ա ջ ն ա յ ի ն) ա ր տ ա դ ր ա ն ք`** ս ն ն դ ա մ թ ե ր ք ի ա ր տ ա դ ր ու թ յ ու ն ու մ օ գ տ ա գ ո թ ծ վ ո դ չ վ ե ր ա մ շ ա կ վ ա ծ ա ր տ ա դ ր ա ն ք ր , ն ե ր ա տ յ ա ն ու տ ե յ ի ք ու յ ս ե ր ր , ք ու ս ա կ ա ն , ա ն ա ս ն ա պ ա հ ա կ ա ն , ո թ ո ո թ դ ա կ ա ն և ձ կ ն ո թ ո ս ա կ ա ն ա ր տ ա դ ր ա ն ք ն ե ր ք :

13) **ն ախն ակ ան (առ աջ ն այ ի ն) ար տադ ր ու թ յ ու ն`** պար ե ն այ ի ն հ ու մ ք ի ար տադ ր ու թ յ ու ն , բ ու յ ս ե թ ի , մ շ ա կ ա բ ու յ ս ե թ ի և վ ա յ թ ի բ ու յ ս ե թ ի բ ե թ ք ա հ ա վ ա ք թ , գ յ ու ղ ա տ ն տ ե ս ա կ ան կ ե ն դ ան ի ն ե թ ի ար տադ ր ան ք թ` մ ի ն չ և ս ա պ ան դ ը , կ ի թ ը , ի ն չ պ ե ս ն ան ո թ ս ո թ դ ու թ յ ու ն ը , ձ կ ն ո թ ս ու թ յ ու ն ը .

14) **ն ո թ ա հ ա յ տ ս ն ն դ ամ թ ե թ ք** ս ն ն դ ամ թ ե թ ք կ ամ ս ն ն դ ամ թ ե թ ք ի բ ադ ադ ր ամ սս , ո թ թ Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա բ ա դ ի Հ ան ր ա պ ե տ ու թ յ ան տ ա ր ա ծ ք ու մ մ ա ր դ ու ս ա ր ա մ ան հ ամ ա ր ն ախն կ ի ն ու մ կ ի ր ա ո թ յ ու ն չ ի ու ն ե ց ե յ , մ սս ն ա վ ո թ ա պ ե ս ն ո թ ա հ ա յ տ ս ն ն դ ամ թ ե թ ք է հ ամ ա ր վ ու մ ն ո թ կ ամ ն ախն ակ ան մ ո լ ե կ ու լ ա յ ի ն կ ա ո ու ց վ ա ծ ք ը կ ան խ ամ տ ա ծ վ ա ծ փ ո փ ո խ ու թ յ ան ե ն թ ա ր կ ա ծ , մ ան ր է ն ե թ ի ց , ս ն կ ե թ ի ց կ ամ ջ թ ի մ ու ո ն ե թ ի ց , բ ու յ ս ե թ ի ց կ ա գ մ վ ա ծ կ ամ ան ջ ա տ վ ա ծ , կ ե ն դ ան ի ն ե թ ի ց ան ջ ա տ վ ա ծ ս ն ն դ ամ թ ե թ ք կ ամ ս ն ն դ ամ թ ե թ ք ի բ ադ ադ ր ամ սս ե թ թ , բ ա ց ա ո ու թ յ ամ բ ա յ ն ս ն ն դ ամ թ ե թ ք ի կ ամ ս ն ն դ ամ թ ե թ ք ի բ ադ ադ ր ամ սս ե թ ի , ո թ ո ն ք ս տ ա ց վ ու մ ե ն ա վ ան դ ա կ ան ե դ ան ա կ ն ե թ ո վ և հ ան ր ա հ ա յ տ ե ն ո թ պ ե ս ան վ տ ան գ , ի ն չ պ ե ս ն ան ս ն ն դ ամ թ ե թ ք ը և ս ն ն դ ամ թ ե թ ք ի բ ադ ադ ր ամ սս ե թ ը , ո թ ո ն ց ն կ ա տ մ ամ բ կ ի ր ա ո վ ե լ է ն ախն կ ի ն ու մ չ կ ի ր ա ո վ ա ծ ար տադ ր ակ ան գ ո թ ծ թ ն թ ա ց , և ար դ յ ու ն ք ու մ ն շ ան ա կ ա յ ի ո թ ե ն փ ո փ ո խ վ ե յ է ս ն ն դ ամ թ ե թ ք ի և ս ն ն դ ամ թ ե թ ք ի բ ադ ադ ր ամ սս ե թ ի կ ա գ մ ու թ յ ու ն թ կ ամ կ ա ո ու ց վ ա ծ ք թ , ո թ ն ա գ դ ե ց ու թ յ ու ն է թ ո դ ե յ ս ն ն դ ամ թ ե թ ք ի ս ն ն դ ա յ ի ն ար ժ ե ք ի , մ ա ր ս ե լ ի ու թ յ ան կ ամ դ ր ան ու մ ան ց ան կ ա լ ի ն յ ու թ ե թ ի պ ա ր ու ն ա կ ու թ յ ան վ թ ա .

15) **շ թ ջ ան ա ո ու թ յ ան մ ե ջ դ ն ե յ**` ար տադ ր ան ք ն ի ր ա ց ն ե յ թ կ ամ ա յ յ ձ և ո վ փ ո խ ան ց ե յ թ կ ամ ց ան կ ա ց ա ծ ա յ յ տ ե ս ա կ ի փ ո խ ան ց մ ան հ ամ ա ր առ ա ջ ար կ ե յ թ .

16) **ո չ ն չ ա ց ու մ**` Լ ե ո ն ա յ ի ն Ղ ա ր ա բ ա դ ի Հ ան ր ա պ ե տ ու թ յ ան օ թ ե ն ս դ թ ու թ յ ան պ ա հ ան ջ ն ե թ ի ն չ հ ամ ա պ ա տ ա ս խ ան ո ղ ս ն ն դ ամ թ ե թ ք ն ա յ ն ա ի ս ի վ ի ճ ա կ ի հ ա ս ց ն ե յ թ , ո թ ո ու մ ա յ ն ա ի տ ան ի չ է դ ր ա ց ան կ ա ց ա ծ օ գ տ ա գ ո թ մ ան կ ամ կ ի ր ա ո մ ան հ ամ ա ր , և ո թ թ բ ա ց ա ո ու մ է դ ր ա ան բ ար ե ն պ ա ս տ ն ե թ գ ո թ ո թ յ ու ն թ մ ա ր դ ու , կ ե ն դ ան ի ն ե թ ի և շ թ ջ ա կ ա մ ի ջ ա վ ա յ թ ի վ թ ա .

17) **պ ա ր ե ն ա յ ի ն (ս ն ն դ ա յ ի ն) հ ու մ ք**` կ ե ն դ ան ա կ ան , բ ու ս ա կ ան , մ ան ր է ա բ ան ա կ ան , հ ան ք ա յ ի ն , ար հ ե ս տ ա կ ան կ ամ կ ե ն ս ա տ ե խ ն ո լ ո գ ի ա կ ան ծ ա գ մ ան հ ու մ ք և խ մ ե յ ու ջ ու թ , ո թ ո ն ք օ գ տ ա գ ո թ մ վ ու մ ե ն ս ն ն դ ամ թ ե թ ք ի ար տադ ր ու թ յ ան (պ ա տ ր ս ս տ մ ան) հ ամ ա ր .

18) **ս առ ն ար ան ա յ ի ն շ դ թ ա**` ս ն ն դ ամ թ ե թ ք ի ա յ ն տ ե ս ա կ ն ե թ ի (հ ա տ կ ա պ ե ս ս առ ե ց վ ա ծ) ս առ ն ար ան ա յ ի ն պ ա հ պ ան ու մ ը ս ն ն դ ի շ դ թ ա յ ի բ ո լ ո թ փ ու լ ե թ ու մ , ո թ ո ն ց պ ա տ շ ա ճ պ ա հ պ ան ու մ ն ան հ ն ար է շ թ ջ ա կ ա մ ի ջ ա վ ա յ թ ի ջ ե թ մ սս տ ի ճ ան ի պ ա յ մ ան ն ե թ ո ու մ .

19) **ս ն ն դ ամ թ ե թ ք ի ադ տ ո տ ու մ (կ ո ն տ ամ ի ն ա ց ի ա)**` ս ն ն դ ամ թ ե թ ք ի մ ե ջ առ ար կ ան ե թ ի , մ սս ն ի կ ն ե թ ի , ն յ ու թ ե թ ի և օ թ գ ան ի գ մ ն ե թ ի (կ ո ն տ ամ ի ն ան տ ն ե թ ի , ադ տ ո տ ի չ ն ե թ ի) ն ե թ թ ա փ ան ց ու մ ը և դ ր ան ց առ կ ա յ ու թ յ ու ն ը տ վ յ ա լ ս ն ն դ ամ թ ե թ ք ի ն ո չ հ ա տ ու կ կ ամ ս ա հ մ ան վ ա ծ մ ա կ ար դ ա կ ն ե թ ը գ ե թ ա գ ան ց ո ղ ք ան ա կ ու թ յ ամ բ , ո թ ի հ ե տ ն ան ք ո վ ս ն ն դ ամ թ ե թ ք ը ձ ե ո ք է բ ե թ ո ու մ մ ա ր դ ու առ ո ղ ջ ու թ յ ան հ ամ ա ր վ տ ան գ ա վ ո թ հ ա տ կ ու թ յ ու ն ն ե թ .

20) **ս ն ն դ ամ թ ե թ ք ի ան վ տ ան գ ու թ յ ու ն**` ս ն ն դ ամ թ ե թ ք ի վ ի ճ ա կ , ո թ թ հ ա վ սս տ ո ու մ է մ ա ր դ ու կ յ ան ք ի կ ամ առ ո ղ ջ ու թ յ ան կ ամ ա պ ա գ ս ս ե թ ու ն դ ն ե թ ի կ յ ան ք ի և առ ո ղ ջ ու թ յ ան վ թ ա վ ն սս ա կ ար ն ե թ գ ո թ ո թ յ ան հ ե տ կ ա պ վ ա ծ ան ր ն դ ու ն ե յ ի ո ի ս կ ի բ ա ց ա կ ա յ ու թ յ ու ն թ .

21) **ս ն ն դ ամ թ ե թ ք ի ան վ տ ան գ ու թ յ ան ը ս ա ր ա ն ա ց ո ղ վ տ ան գ (վ տ ան գ)**` ս ն ն դ ի մ ե ջ առ կ ա կ ե ն ս ա բ ան ա կ ան , ք ի մ ի ա կ ան կ ամ ֆ ի գ ի կ ա կ ան ն յ ու թ և

(կամ) սննդամթերքի վիճակ, որը կարող է բացասաբար անդրադարձնել վարդու առողջության վրա.

22) **սննդամթերքի անվտանգությունն համար պատասխանատու (պաշտոնատար) անձ**, սննդի շրջայի օպերատորի աշխատակից, որն իրեն վերապահված յիսգորությունն էրի շրջանակներում պատասխանատու է սննդի շրջայի օպերատորի տնօրինությունն տակ գտնվող սննդամթերքի անվտանգությունն և սննդամթերքի անվտանգությունն ոյորտի Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունն օրենսդրությունն պահանջների կատարումն ապահովելու համար.

23) **սննդամթերքի բաղադրիչ (սննդի բաղադրամաս)** մթերք կամ նյութ (ներառյալ սննդային հավելումները, համարումը ավետիչները), որոնք բաղադրատուի պատրաստման կանոններին համապատասխան օգտագործվում են սննդամթերքի արտադրությունն (պատրաստման) ժամանակն կազմում են դրա բաղադրիչ մասը.

24) **սննդամթերքի հետագծելիությունն** շրջանառությունն մեջ գտնվող սննդամթերքն արտադրողին և դրա հետագա սեփականատերին, բացի վերջնական սպառողից, ինչպես նաև սննդամթերքի և (կամ) պարենային (սննդային) հումքի ծագման (արտադրությունն, պատրաստման) վայրը փաստաթղթերի (թղթային և (կամ) էլեկտրոնային կրիչներով) միջոցով պարզելու հնարավորությունը.

25) **սննդամթերքի հետ անմիջական շփման մեջ գտնվող նյութ** Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունն կառավարությունն կողմից սահմանված սննդամթերք չհամարվող ցանկացած նյութ, որն օգտագործվում է սննդամթերքի արտադրությունն, պահման, փոխադրման, իրացման, փաթեթավորման ու մակնշման փուլերում և անմիջական շփման մեջ է սննդամթերքի հետ.

26) **սննդամթերքի հիգիենա (այսուհետ՝ հիգիենա)** ըստ նշանակությունն օգտագործվող սննդամթերքի անվտանգությունն և պիտանիությունն ապահովման, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարման համար անհրաժեշտ բոլոր պայմանները և միջոցառումները.

27) **սննդամթերքի խմբաբանակ** մեկ անվանում ունեցող նույն նշանակությունն, նույն կերպ փաթեթավորված, մեկ արտադրողի կողմից որոշակի ժամանակահատվածում մեկ տարածաշրջանային (միջպետական) ազգային ստանդարտին և (կամ) կազմակերպությունն ստանդարտին և (կամ) արտադրողի այլ փաստաթղթերին համապատասխան արտադրված (պատրաստված) սննդամթերքի որոշակի քանակ, որին կից ներկայացվում են սննդամթերքի հետագծելիությունն ապահովող ասպրանքներն ուղեկցող փաստաթղթեր.

28) **սննդամթերքի պիտանիությունն ժամկետն** ժամանակահատված, որի ընթացքում սննդամթերքը պետք է ամբողջությամբ համապատասխանի դրան ներկայացվող Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունն օրենսդրությամբ սահմանված անվտանգությունն վերաբերյալ պահանջներին, պահպանի մակնշման մեջ ներկայացված իր սպառողական հատկությունները, և որի լրանալուն պես սննդամթերքը վտանգավոր է և պիտանի չէր ստանալ աշխատակիցին նշանակությունն օգտագործման համար.

29) **սննդային արժեք** սննդամթերքի էներգետիկ և կենսաբանական արժեքները կազմող բաղադրիչ մասերը՝ սննդանյութերը (սպիտակուցներ, ճարպեր, ածխաջրեր, վիտամիններ, հանքային նյութեր և այլն) գնահատելու համար ընդունված հասկացությունն, որոնք՝

ա. օրգանիզմում քայքայվելով՝ առաջացնում են էներգիա (սպիտակուցներ, ճարպեր և ածխաջրեր), կազմում են սննդամթերքի

է ն երգ ետիկ արժեքը և արտահայտվում են կայուն թիաներով կամ ջոնուլներով,

բ. է ն երգի աչ են առաջացնում, սակայն մասնակցում և կարգավորում են օրգանիզմի նյութափոխանակությունը (վիտամիններ, հանքային աղեր, այդ թվում՝ միկրոէլեմենտներ, այլ նյութեր և ջուր), և դրանց պարունակությունը է որոշվում սննդամթերքի կենսաբանական արժեքը.

30) **սննդային արտադրանք (այսուհետ՝ սննդամթերք)**՝ կենդանական, բուսական, մանրէաբանական, հանքային, արհեստական կամ կենսատեխնոլոգիական ծագման մթերք՝ բնական, մշակված կամ վերամշակված տեսքով, նախատեսված մարդու կողմից սննդի մեջ օգտագործման համար, ներառյալ՝ հատուկ նշանակություն սննդամթերքը, շշայցված խմելու ջուրը, շշայցված խմելու հանքային ջուրը, այլ կոհոլային արտադրանքը (ներառյալ՝ գարեջուրը և գարեջրի հիմքով ըմպելիքները), ոչ ալկոհոլային ըմպելիքները, կենսաբանական ակտիվ հավելումները, ծամոնը, միկրոօրգանիզմներ էլակետային կուլտուրաները և մակարոն, խմորիչները, սննդային հավելումները և համարուրավետիչները, ինչպես նաև պարենային (սննդային) հումքեր.

31) **սննդային համարուրավետիչ (համարուրավետիչ)**՝ մարդու կողմից սննդի մեջ անմիջապես չօգտագործվող համարուրավետիչ նյութ կամ համարուրավետիչ պատրաստուկ կամ ջերմային տեխնոլոգիական համարուրավետիչ կամ ծխահարման համարուրավետիչ կամ համարուրավետիչ ներհին նախորդող նյութ կամ դրա խառնուրդը (համարուրավետիչ մասը), որը նախատեսված է սննդամթերքի բույր և (կամ) համադրողելու համար (բացառությամբ քաղցր, թթու և աղի)՝ այլ բաղադրիչներին ալելացմամբ կամ առանց դրանց ալելացման.

32) **սննդային հավելում**՝ ցանկացած նյութ (կամ նյութերի խառնուրդ), անկախ դրա սննդային արժեքից, որը սովորաբար մարդու կողմից անմիջապես սննդի մեջ չի օգտագործվում և սննդամթերքին է ալելացվում դրա արտադրության, տեղափոխման (փոխադրման) և պահպանման փուլերում՝ դառնալով սննդամթերքի բաղադրիչ.

33) **սննդի շոթա (սննդի ոյորտ)**՝ սննդամթերքի և դրա բաղադրիչներին արտադրության, մշակման, վերամշակման, բաշխման, պահման, պահպանման, փոխադրման, ներմուծման, արտահանման և իրացման փուլերը՝ նախնական արտադրությունից մինչև սպառում: Մսնդի շոթան ընդգրկում է նաև սննդամթերքի կամ պարենային հումքի հետ շփման մեջ մտնելու համար նախատեսված նյութերը, ինչպես նաև առևտրի և հանրային սննդի ծառայություններին.

34) **սննդի շոթայի օպերատոր**՝ սննդի շոթայի բոլոր փուլերում գործառնությունն իրականացնող ցանկացած ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ.

35) **վերամշակում**՝ ջերմային մշակում (բացի սառեցումից և պաղեցումից), ապխտում, պահածոյացում, հասունացում, հնձում, աղ դնել, չորացում, թթվեցում, մարինացում, խտացում, յուծամզում, արտամղում (էքստրուզիա) կամ այդ գործընթացներին գույնիցությունը.

36) **վտանգավոր սննդամթերք**՝ սննդամթերք, որը պիտանի է մարդու կողմից սպառման համար և ըստ իր նշանակության պահվելու, պատրաստվելու, օգտագործվելու, մատուցվելու և սպառվելու դեպքում վնասակար է մարդու կյանքի և առողջության համար.

37) **վտանգի վերջին ծնություն և հսկման կրիտիկական կետերի համակարգ (այսուհետ՝ ՎՎՀԿԿ համակարգ)**՝ սննդամթերքի անվտանգությունն ապահովող կանխարգելիչ կառավարման համակարգ.

38) *տարայ ավորում*՝ փաթեթավորված մեկ կամ մի քանի սննդամթերքի կամ սննդամթերքի հետ անմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերի տեղադրումը երկրորդ տարայում:

39) *տեխնիկական կանոնակարգ*՝ փաստաթուղթ, որն րնդունվել է Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությանը սահմանված կարգով վավերացված Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության միջազգային պայմանագրին համապատասխան կամ Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքով կամ Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ, որով սահմանվում են արտադրանքի անվտանգությանը, բնութագրերին և (կամ) դրա հետ կապված գործընթացներին, արտադրական եղանակներին, ներառյալ՝ կիրառվող վարչական դրույթներին ներկայացվող կատարման համար պարտադիր պահանջներ, ինչպես նաև արտադրանքի ներմուծման և շուկայահանման պայմաններ: Այն կարող է ներառել նաև արտադրանքի, գործընթացի կամ արտադրական եղանակի նկատմամբ կիրառվող հասկացություններ, պայմանանշաններ, փաթեթավորման, մակնշման և պիտակավորման պահանջներ, սանիտարական, բուսասանիտարական, անսնարուժասանիտարական նորմեր, ինչպես նաև արտադրանքի և (կամ) արտադրական օբյեկտներին պետական գրանցման մասին պահանջներ:

40) *տեխնոլոգիական գործընթացներ*՝ սննդամթերք արտադրելու համար անհրաժեշտ գործողություններ, որոնց միջոցով պարենային հումքը ենթարկվում է որոշակի տեխնոլոգիական մշակման կամ վերամշակման:

41) *տեխնոլոգիական հրահանգ*՝ արտադրողի հաստատած փաստաթուղթ, որում ամրագրվում են ըստ բաղադրակազմի տվյալ արտադրանքի պատրաստման տեխնոլոգիական գործելակարգը (ռեժիմը), տեխնոլոգիական գործընթացներին կատարման կարգը և դրանց իրականացման համար օգտագործվող տեխնոլոգիական սարքավորումները:

42) *տեխնոլոգիական սարքավորումներ*՝ տեխնոլոգիական գործընթացներ իրագործելու համար համապատասխան սարքավորումներ, որոնք ապահովում են տվյալ տեխնոլոգիական գործընթացում նախատեսված գործելակարգի (ռեժիմի) իրականացումը:

43) *տեխնոլոգիական օժանդակ միջոց*՝ ցանկացած նյութ (բացառությամբ սարքավորումների և սպասքի), որը, չլինելով սննդային բաղադրիչ, տեխնոլոգիական նպատակներով նախատեսված է օգտագործելու հումքի վերամշակման և սննդամթերքի արտադրությունում:

44) *փաթեթավորում*՝ սննդամթերքի տեղակայում տարայի մեջ՝ անմիջական շփմամբ:

45) *օգտահանում*՝ Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրության պահանջներին չհամապատասխանող սննդամթերքի օգտագործումն այնպիսի նպատակներով, որոնք տարբերվում են սննդամթերքի համար նախատեսված նպատակներից կամ այն նպատակներից, որոնցով այդ սննդամթերքը սովորաբար օգտագործվում է:

Հոդված 3. Օրենքի կիրառման նորարար

1. Սույն օրենքը տարածվում է սննդի շրջայի, ինչպես նաև սննդամթերքի հետ անմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերի, սննդային ու կենսաբանական ակտիվ հավելումներին արտադրության և շրջանառության փուլերում սննդամթերքի անվտանգության նյութերում ծագած հարաբերություններին մասնակից բոլոր սուբյեկտներին վրա:

2. Մույն օրենքը չի տարածվում՝

1) անձնական կամ բնտանեկան օգտագործման համար նախատեսված սննդամթերքի տնային պայմաններում պատրաստման, վերամշակման, օգտագործման կամ պահման վրա.

2) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքում տարանցիկ փոխադրվող սննդամթերքի վրա, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ տարանցիկ փոխադրումը կարող է վտանգ սպառնալ բնակչության առողջությանը և շրջակա միջավայրին.

3) գիտահետազոտական և ուսումնական նպատակներով իրականացվող՝ սննդամթերքի մշակման և պատրաստման աշխատանքներին արդյունքում ստացված սննդամթերքի վրա, որը ենթակա է շուկայահանման:

Հոդված 4. Մննդամթերքի անվտանգության մասին օրենսդրությունը

1. Մննդամթերքի անվտանգության բնագավառում ծագած հարաբերությունները կարգավորվում են սույն օրենքով, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով և այլ իրավական ակտերով:

2. Եթե Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով սահմանված են այլ նորմեր, քան սույն օրենքով, ապա կիրառվում են միջազգային պայմանագրերի նորմերը:

Հոդված 5. Մննդամթերքի անվտանգության սպասնվման նույնիսկ անվտանգության պետական պահպանության և կորուստների նվազեցման նպատակները

1. Մննդամթերքի անվտանգության սպասնվման պետական քաղաքականության հիմնական սկզբունքներն են՝

1) սննդամթերքի անվտանգության սպասնվման ոլորտի իրավական ակտերի կատարման ապահովումը և մարդու կյանքի, առողջության պահպանման նպատակով անվտանգ սննդամթերքի օգտագործման և սպառողներին իրավունքներին պաշտպանության գերակայությունը.

2) սննդի շղթայի բոլոր փուլերում կատարվող գործառնություններին ժամանակ մարդու կյանքի, առողջության և շրջակա միջավայրին անվտանգության երաշխիքներին ապահովումը.

3) սննդամթերքի անվտանգության սպասնվման նպատակով միջազգային և տարածաշրջանային համապատասխան կազմակերպություններին հետադարձակցության ապահովումը և տեղեկատվության փոխանակումը.

4) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում սննդամթերքի անվտանգության միջազգային չափանիշներին և պահանջներին ներդրման ապահովումը.

5) սննդամթերքի անվտանգության գիտականորեն հիմնավորված ռիսկերի գնահատման և դրանց կառավարման բնագրում գիտականորեն հիմնավորված գնահատականներին հիման վրա պետական քաղաքականության մեջ փոփոխություններին մասին որոշումներին ներդրումը:

Հոդված 6. Մննդամթերքի անվտանգության ոլորտում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության լիազորությունները

1. Մննդամթերքի անվտանգության ոլորտում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության լիազորություններն են՝

1) սննդամթերքի անվտանգության բնագավառի պետական նպատակային ծրագրերի հաստատումը.

2) Լեռնայի ն Դարաբաղի Հանրապետությունում սննդամթերքի անվտանգությունն միջազգային չափանիշներին և պահանջներին երդրման ապահովումը .

3) սննդամթերքի և սննդամթերքի հետանմիջակայան շփման մեջ գտնվող նյութերի ներմուծման , արտահանման և տարանցիկ փոխադրման կարգի ասիմանումը .

4) սանիտարահիգիենիկ պահանջներին և սննդամթերքի անվտանգությունն ներմերի ասիմանումը .

5) տեխնոլոգիական օժանդակ միջոցներին անվտանգությունը ներկայացվող միասնական սանիտարահամաճարակային և հիգիենիկ պահանջներին հաստատումը .

6) սննդամթերքի հետանմիջակայան շփման մեջ գտնվող նյութերի անվտանգությունը ներկայացվող պահանջներին և ցանկի հաստատումը , որոնք օգտագործվում են սննդամթերքի արտադրության , պահման , փոխադրման , իրացման , փաթեթավորման ու մակնշման փուլերում .

7) արտադրության և շրջանառության փուլերում կենսաբանական ակտիվ հավելումներին անվտանգությունը ներկայացվող պահանջներին հաստատումը .

8) արտադրության և շրջանառության փուլերում կիրառման համար արգելված կենսաբանական ակտիվ հավելումներին ցանկի հաստատումը .

9) Լեռնայի ն Դարաբաղի Հանրապետությունում թույլատրված սննդային հավելումներին և բուրավետիչներին անվտանգությունը ներկայացվող պահանջներին հաստատումը .

10) տեխնոլոգիական հրահանգին ներկայացվող պահանջներին հաստատումը .

11) Լեռնայի ն Դարաբաղի Հանրապետությունում սանիտարահամաճարակային հսկողություն (վերահսկողություն) և պետական գրանցման ենթակա սննդամթերքի , սննդամթերքի հետանմիջակայան շփման մեջ գտնվող նյութերի միասնական ցանկերին հաստատումը .

12) Լեռնայի ն Դարաբաղի Հանրապետությունում սննդամթերք , սննդամթերքի հետանմիջակայան շփման մեջ գտնվող նյութեր արտադրողներին և սննդամթերքի մատակարարներին պետական գրանցման և վկայականի տեւտրի վարման կարգերին հաստատումը .

13) կենդանական ծագման սննդամթերք արտադրող սննդի շոթայի օպերատորին գործունեությունը եզրակացություն տայ ու կարգի հաստատումը .

14) սանիտարահամաճարակային հսկողությունը ենթակա սարանքներին ներկայացվող սանիտարահամաճարակային և հիգիենիկ պահանջներին , այդ թվում` հիգիենային ներկայացվող առանձնակի , ինչպես նաև սննդային արժեքներին ներկայացվող պահանջներին հաստատումը .

15) սննդամթերքի սանիտարահամաճարակային և հիգիենիկ պահանջներին համապատասխանությունը հավաստող անվտանգությունն միասնական փաստաթղթի` պետական գրանցման վկայականի ձևին տրման կարգի , պետական գրանցման վկայականներին տեւտրի վարման կարգի հաստատումը .

16) սննդամթերք , սննդամթերքի հետանմիջակայան շփման մեջ գտնվող նյութեր փոխադրող տրանսպորտային միջոցներին կատմամբ պետական սանիտարահամաճարակային հսկողությունը րնթացակարգի հաստատումը .

17) սննդամթերքի արտադրության և շրջանառության առաձին նոլորտներին ներկայացվող պահանջներին հաստատումը .

18) պատշաճ հիգիենիկ ու արտադրական գործելակարգի և ՎՎՀԿԿ համակարգի ներդրման ժամանակացույցի ասիմանումը .

19) *սննդամթերքի, սննդամթերքի հետ անմիջակայս շփման մեջ գտնվող նյութերի մակնշմանը ներկայացվող պահանջներին և մակնշման առանձնահատկություններին սահմանումը.*

20) *վտանգավոր սննդամթերքի օգտահանման և ոչնչացման կարգի սահմանումը.*

21) *սննդամթերքի և սննդային միջավայրի հետ շփման համար նախատեսված պոլիմերային և այլ նյութերից պատրաստված արտադրանքին և նյութերին ներկայացվող պահանջներին հաստատումը.*

22) *շոշաօգված խմելու ջրին ներկայացվող պահանջներին հաստատումը.*

23) *սույն օրենքից բխող այլ իրավական ակտերի բնդունումը:*

Գ Լ ՈՒ Խ 2

ՄՆՆԴԱՍԹԵՐՔԻ ՄԼՎՏ ՄԼԳՈՒԹՅ ՄՆԸ ՆԵՐԿԱՅ ԱՅ ՎՈՂ ՊԱՀ ԱՆՋՆԵՐԸ

Հոդված 7. Վտանգավոր համարվող սննդամթերքը, սննդամթերքի հետ անմիջակայս շփման մեջ գտնվող նյութերը և դրանց տնօրինումը

1. Մսննդամթերքը, սննդամթերքի հետ անմիջակայս շփման մեջ գտնվող նյութերը համարվում են վտանգավոր, եթե՝

1) չի համապատասխանում սննդամթերքի անվտանգությունը նվերտի իրավական ակտերով սահմանված անվտանգություն և հիգիենային ներկայացվող պահանջներին.

2) չունի անվտանգությունը հավաստող փաստաթուղթ.

3) պիտանիություն ժամկետն անցել է:

2. Վտանգավոր սննդամթերքը, սննդամթերքի հետ անմիջակայս շփման մեջ գտնվող նյութերը ենթակա են հետևյալի՝ սահմանված կարգով օգտահանելու կամ ոչնչացնելու համար:

3. Եթե բացակայում է ապրանքն ուղեկցող փաստաթուղթը, և ապրանքի սեփականատերը չի կարող հավաստել վերջինիս ծագումը, և առկա են փչացման նշաններ, կամ առկա է մարդու առողջությունը սպառնացող վտանգ, ապա տվյալ արտադրանքի խմբաքանակը ենթակա է օգտահանման կամ ոչնչացման Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը սահմանած կարգով:

4. Մսննդամթերքի, սննդամթերքի հետ անմիջակայս շփման մեջ գտնվող նյութերին ներմուծման ժամանակ, եթե բացակայում են ապրանքն ուղեկցող փաստաթուղթերը, ապա այն վերադարձվում է արտահանող երկիր:

5. Վտանգավոր սննդամթերքը, սննդամթերքի հետ անմիջակայս շփման մեջ գտնվող վտանգավոր նյութերն օրինադրող դրանց վտանգավոր լինելու կամ վտանգավոր լինելու վերաբերյալ հիմնավոր կասկած ունենալու դեպքում կամ այդ մասին տեղեկացվելուց հետո պարտավոր է անհապաղ սկսել հետևյալն սահմանված գործընթաց՝ ձեռնարկելով հետևյալ քայլերը՝

1) տվյալ խմբաքանակի սննդամթերքը, սննդամթերքի հետ անմիջակայս շփման մեջ գտնվող նյութերը ենթարկել առանձին հաշվառման և պահման՝ բացառելով վերջինիս հասանելիությունը սպառողին.

2) այդ մասին տեղեկացնելով այն սննդամթերքի, սննդամթերքի հետ անմիջակայս շփման մեջ գտնվող նյութերի մատակարարին, ձեռք բերողին և յիացորմարմինին:

6. Լիազորմարմինն իրականացնում է հայտնաբերված վտանգավոր սննդամթերքի, սննդամթերքի հետ անմիջակայս շփման մեջ գտնվող վտանգավոր նյութերի ամբողջ խմբաքանակի շուկայից հետևյալն սահմանված գործընթացի վերահսկողությունը և դրա շրջանառության հետ

կապված ռիսկի տեսակի, ծավալի և աստիճանի վերլուծությունը, ինչպես նաև այդ մասին, րստ անհրաժեշտություն, գանգվածային յրատվություն միջոցներով իրագրելու մեթոդաբանականությունը:

7. Եթե վտանգավոր աննդամթերքը, աննդամթերքի հետևանքների փնտրման մեջ գտնվող վտանգավոր նյութերն իրացվել են սպառողին, ապա վաճառողը պարտավոր է հետվերցնել այդ աննդամթերքը, աննդամթերքի հետևանքների փնտրման մեջ գտնվող նյութերը և «Սպառողներին իրավունքներին պաշտպանություն մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով բավարարել սպառողներին պահանջները:

8. Վտանգավոր աննդամթերքի, աննդամթերքի հետևանքների փնտրման մեջ գտնվող վտանգավոր նյութերի հետևանքներ, փորձաքննությունը, փոխադրումը, պահումը, օգտահանումը կամ ոչնչացումը կատարվում է տվյալ աննդամթերքը, աննդամթերքի հետևանքների փնտրման մեջ գտնվող նյութերը տնօրինողի միջոցներով հաշվին:

Հոդված 8. Աննդամթերքի արտադրությանը ներկայացվող պահանջները

1. Աննդամթերքի արտադրությունը (բացառությամբ հանրային աննդամթերքի), տեխնոլոգիական գործելակարգը (ռեժիմը) և տեխնոլոգիական գործընթացը պետք է իրականացվեն տվյալ աննդամթերքի համար արտադրողի հաստատված տեխնոլոգիական հրահանգին համապատասխան:

2. Վերամշակման համար ձեռք բերված պարենային հումքը, աննդամթերքի և կենսաբանական ակտիվ հավելումները և աննդամթերքի հետևանքների փնտրման մեջ գտնվող նյութերը պետք է բավարարեն իրավական ակտերով սահմանված և արտադրողի սահմանած պահանջները:

3. Աննդամթերքի պատրաստման, մշակման և վերամշակման ժամանակ աննդամթերքին ավելացվող խմելու ջրերը պետք է համապատասխան իրավական ակտերով սահմանված խմելու ջրին ներկայացվող պահանջներին:

4. Արգելվում է աննդամթերքի պատրաստման, մշակման և վերամշակման փուլերում օգտագործել կամ աննդամթերքի արտադրության և պահման համար նախատեսված տարածքներում պահել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ չթույլատրված աննդամթերքի հավելումներ:

5. Աննդամթերքի արտադրության և պահման պահեստային տարածքներին, տեխնոլոգիական սարքավորումներին և գործիքներին մաքրման ու ախտահանման, ինչպես նաև միջատների և կրծողների դեմ օգտագործվող պայքարի միջոցները, սարքերը և նյութերը չպետք է ադտոտեն աննդամթերքը կամ փոփոխեն դրա հատկությունները և դրանով վտանգեն մարդու առողջությունը:

6. Աննդամթերքի արտադրությունը, փոխադրումը, պահպանումը և իրացումը կատարվում են իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

7. Աննդամթերքի անվտանգությունն ապահովելու նպատակով ներդրվում է պատշաճ հիգիենիկ ու արտադրական գործելակարգի և ՎՎՀԿԿ համակարգի ներդրման աջխառնման քննարկում և պատակով իրացումը, րստ արտադրության ոլորտներին, իրականացնում է մեթոդական ձեռնարկներին թողարկում և կազմակերպում է ուսուցում:

8. Պատշաճ հիգիենիկ ու արտադրական գործելակարգի և ՎՎՀԿԿ համակարգի ներդրման աջխառնման քննարկում և պատակով իրացումը, րստ արտադրության ոլորտներին, իրականացնում է մեթոդական ձեռնարկներին թողարկում և կազմակերպում է ուսուցում:

9. Պատշաճ հիգիենիկ և արտադրական գործելի ակարգի և ՎՎՀԿԿ համակարգի ներդրման և կիրարկման նպատակով սննդի շրջայի օպերատորն ապահովում է աշխատակիցներին և սուսցումը և վերապատրաստումը:

Հոդված 9. Մննդամթերքի, սննդամթերքի հետ անմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերի անվտանգությանը, սննդամթերքի մակնշմանը և փաթեթավորմանը ներկայացվող պահանջները

1. Մննդի շրջայում սննդամթերքը, սննդամթերքի հետ անմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերը պետք է բավարարեն սննդամթերքի անվտանգության ապահովման ռևորտի րավակնակ տերով սահմանված պահանջները:

2. Մննդամթերքի, սննդամթերքի հետ անմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերի մակնշումը հայերեն լեզվով պարտադիր է: Մննդամթերքը, սննդամթերքի հետ անմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերը մակնշում են ընթերցելի՝ առնվազն 3 մմ տառաչափով:

3. Մննդամթերքի, սննդամթերքի հետ անմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերի մակնշումը պետք է ներառի՝

- 1) անվանումը.
- 2) բաղադրությունը, բացառությամբ հետևյալ դեպքերի՝
 - ա. մշակում չանցած թարմ մրգերի (ներառյալ՝ հատապտուղներ) և բանջարեղենի (ներառյալ՝ կարտոֆիլի),
 - բ. քացախի, ռորստացվել է պարենային հումքի մեկ տեսակից (առանց այլ բաղադրիչներով պահպանելու),
 - գ. սննդամթերքի, որը կազմված է մեկ բաղադրիչից, պայմանով, որ սննդամթերքի անվանմամբ հնարավոր է սահմանել այդ բաղադրիչի առկայությունը,
 - դ. եթե սննդամթերքի անվտանգության բնագավառը կարգավորող օրենսդրությամբ սննդամթերքի առանձին տեսակների համար այլ պահանջնախատեսված չէ.

3) ալերգեններին ցանկը, որոնք օգտագործվել են սննդամթերքի արտադրության կամ պատրաստման ժամանակ և պարունակվում են վերջնական արտադրանքում, նույնիսկ ձևափոխված տարբերակով.

- 4) գտաքաշրկամ ծավալը.
- 5) արտադրման ամսաթիվը.
- 6) պիտանիության ժամկետը.

7) պահման պայմանները՝ սահմանված արտադրողի կողմից կամ նախատեսված սննդամթերքի անվտանգության ռևորտը կարգավորող օրենսդրությամբ՝ սննդամթերքի առանձին տեսակների համար: Այն սննդամթերքի համար, որի որակն ու անվտանգությունը փոխվում է այն փչանակուց պաշտպանող փաթեթավածքը բացելուց հետո, նշվում են նաև այդ փաթեթավածքը բացելուց հետո պահպանման պայմանները.

8) արտադրողի, ներմուծողի, վերջինիս ներկայացուցչի անվանումը (անունը), գործունեության (բնակություն) հասցեն.

9) սննդամթերքի, այդ թվում՝ սննդամթերքի պատրաստմանը վերաբերող ցուցումներ և (կամ) սահմանափակումներ, եթե առանց սովյալ ցուցումների կամ սահմանափակումների սննդամթերքի օգտագործումը դժվարանում է կամ կարող է վնաս հասցնել սպառողներին առողջությանը,

հանգեցնել աննդամթերքի համային հատկություններին և վազմանը կամ կորուստին .

10) ծագման երկիրը .

11) աննդային արժեքի ցուցանիշները՝ հաշվի առնելով աննդամթերքի աննդային արժեքի մակնշմանը ներկայացվող բնդհանուր պահանջները .

12) խմբաբանակի նույնականացման համար օգտագործվող նշանը .

13) աննդամթերքի անվտանգության ռևոյտը կարգավորող օրենսդրություններ և աննդամթերքի առանձին տեսակներին համար ահմանված պարտադիր մակնշման այլ տեղեկատվություն .

14) աննդամթերքում գենետիկորեն ձևափոխված օրգանիզմների օգտագործմամբ ստացված բաղադրիչներին առկայություն մասին տվյալները :

4. Մանդամթերքի, աննդամթերքի հետանմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերին մակնշումը կարող է պարունակել յրացուցիչ տվյալներ, այդ թվում՝ այն փաստաթղթի մասին, որի համաձայն արտադրվել և կարող է տարբերակվել (նույնականացվել) տվյալ աննդամթերքը, աննդամթերքի համար մտածված անունը, ապրանքային նշանը, ապրանքային նշանի նկատմամբ բացառիկ իրավունքներ ունեցողի մասին տվյալները, ծագման վայրի անվանումը, յիգենգիատրամադրողի անվանումը և գտնվելու վայրը, կամավոր հավաստագրման համակարգերի նշաններ :

5. Արգելվում է շրջանառության մեջ դրված աննդամթերքի, աննդամթերքի հետանմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերին տեղեկարկի վրա գետեղված տեղեկություններին փոփոխություններ :

6. Արգելվում է պիտանիության ժամկետը լրացած աննդամթերքի վերափաթեթավորումը և իրացումը՝ որպես աննդամթերք :

7. Մանդամթերքի, աննդամթերքի հետանմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերին մակնշումը պետք է յինի բնթեռնելի, ամբողջական ու հավաստի, որը հնարավոր կդարձնի աննդամթերքի և դրա արտադրողի նույնականացումը :

8. Մանդամթերքի, աննդամթերքի հետանմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերին փաթեթավորումը պետք է ապահովի դրանց անվտանգությունն արտադրության և շրջանառության բոլոր փուլերում՝ համաձայն տեխնոլոգիական հրահանգի :

9. Արգելվում է վնասված փաթեթավորումով և մակնշումով աննդամթերքի, աննդամթերքի հետանմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերի իրացումը :

10. Արգելվում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետություն և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում իրացնել կամ հանրային աննդի ծառայության ոլորտում օգտագործել աննդամթերք, աննդամթերքի հետանմիջական շփման մեջ գտնվող նյութեր, անկախ այն հանգամանքից, թե պիտանիության ժամկետի նշումը որ յեզվով է կատարված, եթե՝

- 1) պիտանիության ժամկետն անցած է .
- 2) բնդհանուր պիտանիության ժամկետի յրանայուն մնացել է 30 օրից պակաս, իսկ 120 օրից պակաս պիտանիության ժամկետ ունեցող արտադրանքի դեպքում՝ մեկ քառորդից պակաս ժամկետ .
- 3) փաթեթավորման կամ տարայի վրա պիտանիության ժամկետը բացակայում է կամ բնթեռնելի չէ .
- 4) ժամկետը կրկնակի մակնշված է կամ բնօրինակ պիտանիության ժամկետը ջնջված է, և նշված է պիտանիության նոր ժամկետ :

Մույն մասի 2-րդ կետի պահանջը տարածվում է միայն Հայաստանի Հանրապետություն և Լեռնային Ղարաբաղի վրա :

11. Արգելվում է Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության ներմուծված սննդամթերքի, սննդամթերքի հետանմիջակայան շփման մեջ գտնվող նյութերի հայերեն մակնշումը փակցնել արտադրողի նշան ֆունկցիոնալ պիտանիության ժամկետի վրա:

12. Մույն հոդվածով սանմանված՝ սննդամթերքի մակնշմանը ներկայացվող պահանջներին վերաբերյալ դրույթները չեն տարածվում հանրային սննդի ոլորտում արտադրող և տեղում իրացվող սննդամթերքի վրա:

Հոդված 10. ՎՎՀ ԿԿ համակարգը

1. ՎՎՀ ԿԿ համակարգը հիմնված է հետևյալ սկզբունքների և քայլերի վրա՝

1) վտանգի վերլուծություն՝ հատկորոշվում է հավանական վտանգի աղբյուրը և գնահատվում դրա առկայությունն հավանականությունը, սահմանվում են վերահսկման միջոցները.

2) հսկման կրիտիկական կետերի հատկորոշում՝ որոշվում են այն կետերը, ընթացակարգերը կամ արտադրության փուլերը, որոնք ենթակա են վերահսկման՝ վտանգը կանխելու, վերացնելու կամ մինչև ընդունելի մակարդակը նվազեցնելու նպատակով.

3) յուրաքանչյուր կրիտիկական կետի համար կրիտիկական սահմանի հատկորոշում՝ հսկման յուրաքանչյուր կրիտիկական կետի համար որոշվում է կրիտիկական սահմանը, որի չափանիշներով հնարավոր է տարանջատել վտանգի աղբյուրի ընդունելի և անընդունելի մակարդակները, կամ որի պահպանումը երաշխավորում է, որ կրիտիկական կետը վերահսկվում է.

4) յուրաքանչյուր կրիտիկական կետի համար առնդիտի ընթացակարգերի սահմանում.

5) ուղղիչ գործողությունների ծրագրի սահմանում այն դեպքերի համար, երբ առնդիտի ընթացքում հայտնաբերվում է, որ տվյալ կրիտիկական կետը դուրս է եկել վերահսկողությունից (կրիտիկական կետի չափանիշներով վտանգի աղբյուրն անցել է ընդունելի մակարդակը).

6) պլանավորված պարբերականությունը իրականացվող ստուգման ընթացակարգի սահմանում՝ հիմնավորվում է ՎՎՀ ԿԿ համակարգի գործողությունն արդյունավետությունը (գնահատումը), սահմանվում են ստուգման նպատակը, եղանակը, հաճախականությունը, ընթացակարգը, փորձաքննությունը և գնահատման այլ գործողություններ, ինչպես նաև դրանց կատարման պատասխանատուները.

7) ՎՎՀ ԿԿ համակարգի քայլերի և ընթացակարգերի փաստաթղթավորման և գրանցումների համակարգի ստեղծում:

2. ՎՎՀ ԿԿ համակարգը կիրառվում է սննդի արտադրության, վերամշակման և բաշխման փուլերում՝ նախնական արտադրության գործառնություններին հետո:

Հոդված 11. Մսնդամթերքը շրջանառության մեջ դնելը

1. Մսնդամթերքը և (կամ) դրանց բաղադրիչները պետք է անվտանգ լինեն մարդու կյանքի, առողջության ու շրջակա միջավայրի համար:

2. Արգելվում է՝

1) Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետությունում արտադրող սննդամթերքում կերային հավելումներ և կենդանիներին աճի խթանիչներ, այդ թվում՝ հորմոնալ միջոցներ, ինչպես նաև

արգելված դեղամիջոցները մնացորդներ պարունակող պարենային հումքի օգտագործումը .

2) կենսաբանական ակտիվ հավելյալներում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված հսկման ենթակա թմրամիջոցները և հոգեմետնյութերի պարունակությունը .

3) կենսաբանական ակտիվ հավելյալներին գրանցումը, եթե դրանց անվանումը համընկնում կամ շփոթեցնելու աստիճան նման է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության դեղերի պետական գրանցամատյանում (ռեեստրում) գրանցված դեղի անվանմանը :

4) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում արտադրել, ներմուծել և շուկայահանել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարություն հաստատած գրանցման ենթակա ապրանքների ցանկում բնագրված սննդամթերքը՝ առանց դրան սահմանված կարգով գրանցելու, բացառությամբ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերի :

3. Կենսաբանական ակտիվ հավելյալներին գրանցումը, գրանցումը մերժելը, կասեցնելը, անվավեր ճանաչելը և գրանցման ժամկետի երկարաձգման իրականացումն ապահովում է յիսգոր մարմինը՝ բնակչության և սննդամթերքի արտադրողների անվտանգության ոլորտի յիսգոր մարմիններին տված եզրակացության հիման վրա :

Հոդված 12. Նորահայտ, ճառագայթահարմամբ մշակված, հատուկ նշանակություն ունեցող շրջանառության մեջ դնելը

1. Նորահայտ, ճառագայթահարմամբ մշակված, հատուկ նշանակություն ունեցող մթերքը և (կամ) դրանց բաղադրիչ ներք պետք է անվտանգ լինեն մարդու կյանքի, առողջության ու շրջակա միջավայրի համար :

2. Նորահայտ սննդամթերքի արտադրության, փաթեթավորման, պահման, տեղափոխման և իրացման նոր տեխնոլոգիաների գործընթացներին հաստատման վերաբերյալ տեխնոլոգիաների հրահանգներով սննդի շղթայի օպերատորները պարտավոր են հիմնավորել դրանց անվտանգությունը, փաթեթավորմանը, մակնշմանը և սննդային արժեքի պահպանմանը ներկայացվող պահանջները և սահմանել դրանց պիտանիություն ժամկետները : Պիտանիություն ժամկետները սահմանվում են այն սննդամթերքի նկատմամբ, որի հատկությունները, սկսած դրա արտադրման պահից, որոշակի ժամանակահատված հետո փոփոխվում են կամ ձեռք են բերում հատկություններ, որոնք վտանգավոր են մարդու առողջության համար :

3. Սննդամթերքի մշակումը ճառագայթահարմամբ պետք է իրականացվի, եթե առկա է դրա տեխնոլոգիաների անհրաժեշտությունը, հետևյալ նպատակներով՝

1) միկրոօրգանիզմների ոչնչացմամբ՝ փտման (փչացման) ընթացքի դադարեցման և սննդային թունավորումների վտանգի վերացման .

2) հասունացման, ծյման կամ ծյարձակման ընթացքի դանդաղեցմամբ՝ պահման ժամանակ սննդամթերքի կորուստները կրճատման .

3) բուսական ծագման սննդամթերքի և բույսերի համար վնասակար օրգանիզմների ոչնչացման :

4. Արգելվում է ճառագայթահարմամբ մշակված և ճառագայթահարմամբ մշակված բաղադրամաս պարունակող հատուկ նշանակություն ունեցող սննդամթերքի արտադրությունը, ներմուծումն ու շուկայահանումը :

5. Արգելվում է հատուկ նշանակություն ունեցող սննդամթերքի արտադրությունում, ինչպես նաև

ներմուծման և իրացման փուլերում գեներալներին ձևափոխված օրգանիզմների, կերային հավելումների և կենդանիների աճի խթանիչների, այդ թվում՝ հորմոնային օգտագործումը:

6. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում թույլ ստրվում է արտադրել, ներմուծել և շուկայահանել այն նոսրահայտ, ճառագայթահարմամբ մշակված, հատուկ նշանակություն և հարստացված սննդամթերք, որը գրանցված է նույնի պետական գրանցման վկայական, բացառությամբ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերի:

Հոդված 13. Մննդի օպերատորներին պարտականությունն ներքև հիգիենայի պահանջների կատարման ընթացքում

1. Մննդի օպերատորները պարտավոր են ապահովել սննդամթերքի, սննդամթերքի հետանմիջական շղթան մեջ գտնվող նյութերի հիգիենային ներկայացվող պահանջների կատարումը, որոնք հիմնված են հետևյալ սկզբունքների վրա՝

1) սննդի օպերատորներին կողմից սննդամթերքի անվտանգություն և համար հիմնական պատասխանատվություն կրում:

2) սննդամթերքի անվտանգություն էրաջխավորում սննդի շղթայի փուլերում, ներառյալ՝ նախնական արտադրությունը:

3) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության սահմանած՝ սննդի հիգիենայի պահանջների կատարման համար ընթացակարգերի իրականացում:

4) սննդի օպերատորներին կողմից արտադրվող, վերամշակվող և իրացվող սննդամթերքի նմուշառման և լաբորատոր փորձաքննությունների անցում:

5) ստանարանային շղթայի ապահովում:

6) ՎՎՀԿԿ համակարգի սկզբունքների կիրառմամբ սննդամթերքի անվտանգություն և կատարմամբ սննդի օպերատորներին պատասխանատվություն և վստահություն ամրապնդում:

7) ջերմային ռեժիմի վերահսկողություն մանրէաբանական չափորոշիչների և պահանջների սահմանում՝ հիմնված ռիսկերի գիտական գնահատման վրա:

8) ներմուծվող սննդամթերքի՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված հիգիենայի պահանջներին համապատասխանություն էրաջխավորում:

2. Մննդի օպերատորները պարտավոր են՝

1) պահպանել հիգիենային ներկայացվող պահանջները, որոնք ամրագրված են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

2) ապահովել Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում սննդամթերքի արտադրության և շրջանառության փուլերում սննդամթերքի հետանմիջական շղթայում նույնեզոք աջատակիցներին բժշկական գնությունների անթարկելի:

3) իրենց սահմանած պարբերականություն ամբողջապահովել արտադրական սկողողություն արտադրանքի խմբաբանակի նկատմամբ, արտադրական ցանկացած փուլում, ներառյալ՝ արտադրությունը, շրջանառությունը և օգտահանումը:

4) անհապաղ դադարեցնել արտադրությունը, իրացումը կամ օգտահանումը այն դեպքում, երբ տեղի է ունեցել խախտում, որը կարող

է դարձնել և ննդամթերքը վտանգավոր, ապահովել հետևանք, կատարել համապատասխան փորձարկում, որից հետո կազմակերպել ոչնչացում.

5) սննդամթերքի գնորդներին, լիազորմամբ նրանց պահանջի դեպքում, տրամադրել արտադրանքի անվտանգությունը հավաստող փաստաթղթեր.

6) համազործակցել լիազորմամբ հետնդիսկի կանխարգելման կամ նվազման նպատակով.

7) ապահովել նույնականացումը և հետագծելիությունը սննդի շրջայիբոլորփուլերում:

3. Հիգիենային ներկայացվող պահանջները տարածվում են սննդի շրջայիբոլորփուլերիվրա:

4. Մննդի օպերատորները պետք է երաշխավորեն, որ իրենց հսկողությունն ենքն գտնվող սննդի շրջայի փուլերում սննդամթերքի արտադրությունը, մշակումը, վերամշակումը և բաշխումն իրականացվում են Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված՝ հիգիենային ներկայացվող պահանջներին համապատասխան:

Հոդված 14. Մննդամթերքի նախնական արտադրությանը փոխկապակցված գործընթացներում ներկայացվող հիգիենայի պահանջները

1. Մննդի շրջայի նախնական արտադրության և փոխկապակցված գործընթացներում ներգրավված սննդի օպերատորները պետք է իրականացնեն Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված վտանգավոր գործոններին վերահսկման կանոնները, ներառյալ՝

1) օդից, հողից, ջրից, սննդամթերքից, պեստիցիդներից, ազրոքիմիկատներից, անասնաբուժական դեղամիջոցներից և կենսասպաններից (բիոցիդներից), ինչպես նաև թափոններին պահպանումից, վերամշակումից և հեռացումից սննդամթերքի հնարավոր աղտոտման նկատմամբ հսկողությունը:

2) մարդու առողջության վրա հնարավոր ներգործող կենդանիներին բույսերի վիճակի նաև առողջության նկատմամբ հսկողությունը:

2. Կենդանական ծագման մթերքի, ինչպես նաև որսորդության ու ձկնորսության արտադրանքի արտադրության և փոխկապակցված գործընթացներին փուլերում ներգրավված սննդի օպերատորները պետք է ձեռնարկեն հետևյալ համարժեք միջոցառումները՝

1) նախնական արտադրության (կամ) փոխկապակցված գործընթացներում օգտագործվող արտադրական, այդ թվում՝ անասնակերի պահման տարածքներին մաքրության և, բուսական հրաժեշտության, մաքրելուց հետո դրանց ախտահանման ապահովում.

2) արտադրության (կամ) փոխկապակցված գործընթացներում օգտագործվող բոլոր սարքավորումներին, գործիքներին, տարողություններին, բեռնարկերին և տրանսպորտային միջոցներին մաքրության և մաքրելուց հետո դրանց ախտահանման ապահովում.

3) հնարավորության սահմաններում սպանդի ենթակա և արտադրող կենդանիներին մաքրության ապահովում.

4) միայն խմելու ջրի օգտագործում, իսկ անհրաժեշտության դեպքում ջրի աղտոտման կանխարգելում.

5) սննդամթերքի հետանմիջապես շփվող անձնակազմի առողջական բավարարվիճակի և առողջության հետկապված ռիսկերի մասին հրահանգավորման ապահովում.

6) կենդանիներին և վնասատուներին կողմից առաջացող աղտոտման կանխարգելում.

7) սննդամթերքի աղտոտումը կանխարգելող եղանակով վտանգավոր նյութերի ու թափոնների տեղափոխում.

8) սննդամթերքի միջոցով մարդկանց փոխանցվող ինֆեկցիոն հիվանդություններին առաջացման ու տարածման կանխարգելում, ներառյալ՝ նոր կենդանիներին բնդունման և յիսագործարմանի կողմից նման հիվանդություններին բռնկման հավանականությունն մասին տեղեկատվություն հիման վրա ձեռնարկված նախագործակցան միջոցառումներին իրականացումը.

9) կենդանիներին հիվանդություններին կանխարգելման նպատակով օգտագործվող դեղերի և դեղամիջոցների մնացորդային քանակի նկատմամբ հսկողությունն սահմանում.

10) կերային հավելումներին անասնաբուժական պատրաստուկներին՝ հրահանգներով կամ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան օգտագործում:

3. Բնուսական ծագման մթերքի արտադրության, այդ թվում՝ վայրի բույսերի բերքահավաքի և փոխկապակցված գործընթացներում ներգրավված սննդի շղթայի օպերատորները պետք է ձեռնարկեն հետևյալ համարժեք միջոցառումները՝

1) արտադրության և (կամ) փոխկապակցված գործընթացներում օգտագործվող բոլոր տարածքներին, սարքավորումներին, գործիքներին, տարողություններին, բեռնարկերին և տրանսպորտային միջոցներին մաքրության և մաքրելուց հետո դրանց ախտահանման ապահովում.

2) արտադրության, փոխադրման և պահման պայմաններին հիգիենայի ապահովում՝ բնուսական ծագման մթերքի մաքրությանն ապահովելու նպատակով.

3) միայն խմելու կամ մաքուր ջրի օգտագործում, իսկ անհրաժեշտության դեպքում ջրի աղտոտման կանխարգելում.

4) սննդամթերքի հետանմիջապես շփվող անձնակազմի առողջական բավարարվիճակի և առողջության հետ կապված ռիսկերի մասին հրահանգավորման ապահովում.

5) սննդամթերքի աղտոտումը կանխարգելող եղանակով վտանգավոր նյութերի ու թափոնների տեղափոխում.

6) բույսերից վերցված կամ այլ նմուշներին համապատասխան փորձաքննության արդյունքներին նկատմամբ առանձնակի ու շտապության սահմանում, որոնք ազդում են մարդու առողջության վրա.

7) պեստիցիդներին, ազոտաբիմկատներին ու կենսոսպաններին (բիոցիդներին)՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան օգտագործում:

4. Մննդի շղթայի օպերատորները պետք է ձեռնարկեն համապատասխան ուղղիչ գործողություններ՝ յիսագործարմանի կողմից պետական վերահսկողություն իրականացման ընթացքում բացահայտված խնդիրներն ու խախտումները վերացնելու համար:

Հոդված 15. Արտադրության, վերամշակման և շրջանառության փուլերում

սննդամթերքի, սննդամթերքի հետանմիջական շփման մեջ գտնվող

նյութերի անվտանգության հիմնավորման ընթացակարգը

1. Արգելվում է սննդամթերքի, սննդամթերքի հետ անմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերի ներմուծումը, օգտագործումը արտադրության մեջ կամ իրացումը, առանց Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված՝ անվտանգությունը հիմնավորող ուղեկցող փաստաթղթերի (անասնաբուժասանիտարական հաշվառված ձևաթղթեր (վկայական, տեղեկանք, սերտիֆիկատ), բուսականիտարական հավաստագիր, առողջությունը սերտիֆիկատ, որակի և անվտանգության կառավարման համակարգի սերտիֆիկատ, համապատասխանության հավաստագիր կամ հայտարարագիր համապատասխանության գնահատման, հավատարմագրված և նշանակված փորձարկման յարժանատրիայի եզրակացությունը):

2. Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում սննդամթերքի հետ անմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերն արտադրության մեջ կարող են օգտագործվել միայն անվտանգությունը հիմնավորող ուղեկցող փաստաթղթերի առկայությամբ:

3. Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետությունում իրացվող կենդանական ծագման մթերքը, համաձայն «Անասնաբուժություն մասին» Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի, ենթակա է պարտադիր փորձարկման:

4. Սննդամթերքի առևտուրը, ինչպես նաև հանրային սննդի ոլորտում մատուցվող ծառայությունները պետք է համապատասխանեն «Առևտրի և ծառայություններին մասին» Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի պահանջներին:

Գ Լ ՈՒ Խ 3

ՄՆՆԴԻ ՇՂԹԱՅԻ ՓՈՒԼ ԵՐԻՆ ՆԵՐԿԱՅ ԱՅՎՈՂ ՀԻԳԻԵՆԱՅԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ

Հոդված 16. Մննդի շղթայի փուլերի և երկն երկայացվող պահանջները

1. Մննդի շղթայի փուլերը պետք է իրականացվեն սննդամթերքի անվտանգությունը ոլորտի իրավականակ տերու սահմանված պահանջներին համապատասխան:

2. Մննդամթերքի փոխադրման համար օգտագործվող տրանսպորտային միջոցները պետք է ապահովեն սննդամթերքի որակական հատկություններին պահպանությունը, չվնասեն դրա փաթեթավորումը և պաշտպանեն ադտոտումից՝ սննդամթերքի անվտանգությունը ապահովման ոլորտի իրավականակ տերու սահմանված նորմերին համապատասխան:

3. Մննդամթերքի փոխադրումը պետք է իրականացվի սննդամթերքի անվտանգությունը ոլորտի իրավականակ տերու սահմանված պահանջներին համապատասխանող փոխադրամիջոցներով:

4. Մննդամթերք տեղափոխող փոխադրամիջոցներին համար տրամադրվում է սանիտարական անձագիր, որի տրամադրման կարգը և օրինակելի ձևը հաստատում է լիազորմարմինը:

5. Մննդամթերքի արտադրության և շրջանառության փուլերին համար նախատեսված տարածքները պետք է կառուցվեն, կահավորվեն, վերանորոգվեն և պահպանվեն սննդամթերքի անվտանգությունը ապահովման ոլորտի իրավականակ տերու սահմանված՝ սվյալ սննդամթերքին և երկայացվող պահանջներին համապատասխան:

6. Մննդամթերքի արտադրության և շրջանառության փուլերում սննդամթերքի հետ անմիջական շփում ունեցող

աշխատակիցներն օրենքով սահմանված կարգով պետք է ենթարկվեն բժշկական գննություն:

Հոդված 17. Մենդի շոթայ ու մընդգրկված սենդի շոթայի օպերատորներին գրանցումը

1. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում սենդի շոթայի օպերատորները (բացառությամբ գյուղատնտեսական մթերքի ու գյուղատնտեսական կենդանիների վաճառքով և շրջիկ առևտրով զբաղվողների, անասնաբուժությունը բնագավառում օգտագործվող կենսապատվաստուկներ արտադրողների) գրանցման համար սենդի շոթայի օպերատորներին գրանցման և ռեեստր վարող մարմին են ներկայացնում հետևյալ տեղեկատվությունը՝

- 1) սենդի շոթայի օպերատորի անվանումը կամ անունը, ազգանունը.
- 2) գործունեություն (գործառնություն) տեսակը.
- 3) գործունեություն իրականացման վայրը.
- 4) հարկ վճարողի հաշվառման համարը (ՀՎՀՀ).
- 5) պետական գրանցման վկայականի սերիան և համարը:

2. Գրանցումը կատարվում է հետևյալ ժամկետներում՝

- 1) օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվա դրությամբ գործող սենդի շոթայի օպերատորները՝ օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող մեկ տարվա ընթացքում.
- 2) օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվանից հետո ստեղծված սենդի շոթայի օպերատորները՝ մինչև փաստացի գործունեություն սկսելը:

3. Մույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված՝ սենդի շոթայի օպերատորի ներկայացրած տվյալները մուտքագրվում են սենդի շոթայի օպերատորներին գրանցման և ռեեստր վարող մարմնի պաշտոնական էլեկտրոնային կայքի համապատասխան բաժնի, որից հետո սենդի շոթայի օպերատորն ընդգրկվում է սենդի շոթայի օպերատորներին համար նախատեսված տվյալների բազա:

4. Ներկայացված տեղեկատվության տվյալներում տեղի ունեցած փոփոխությունները պետք է անհապառհստակ և անհիմն սենդի շոթայի օպերատորը ընդհանուր տեղեկացում է սենդի շոթայի օպերատորներին գրանցման և ռեեստր վարող մարմնին՝ փոփոխություններ կատարելուց հետո՝ երեք օրվա ընթացքում:

5. Մենդի շոթայի օպերատորը սույն հոդվածի 1-ին և 4-րդ մասերում նշված տեղեկատվությունը սենդի շոթայի օպերատորներին գրանցման և ռեեստր վարող մարմնին փոխանցում է անձամբ, փոստային նամակի, ֆաքսի կամ էլեկտրոնային փոստի միջոցով:

6. Մտացված տեղեկատվության հիման վրա սենդի շոթայի օպերատորներին գրանցման և ռեեստր վարող մարմնին ստեղծում է սենդի շոթայի օպերատորներին կողմից կատարվող գործառնություններ և դրանց իրականացման տարածքներին տեղեկատվական բազա:

Հոդված 18. Կենդանական ծագման սենդամթերք արտադրող սենդի շոթայի օպերատորներին գրանցում և գրանցված ընթացքում տրամադրումը

1. Կենդանական ծագման սենդամթերք արտադրող սենդի շոթայի օպերատորները գործունեություն են իրականացնում գործունեություն եզրակացություն հիման վրա:

2. Գործունեության եզրակացությունը տրվում է հետևյալ ժամկետներում՝

1) օրենքն ու ժիմեջ մտնելու օրվա դրությամբ գործող կենդանական ծագման սննդամթերք արտադրող սննդի շրջայի օպերատորներին՝ օրենքն ու ժիմեջ մտնելու օրվան հաջորդող մեկ տարվա թացքում:

2) օրենքն ու ժիմեջ մտնելու օրվանից հետո ստեղծված կենդանական ծագման սննդամթերք արտադրող սննդի շրջայի օպերատորներին՝ մինչև փաստացի գործունեություն սկսելը:

3. Կենդանական ծագման սննդամթերք արտադրող սննդի շրջայի օպերատորին գործունեության եզրակացություն տրամադրելու համար գանձվում է վճար՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հնգապատիկի չափով:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված վճարը կենդանական ծագման սննդամթերք արտադրող սննդի շրջայի օպերատորը փոխանցում (վճարում) է լիազորմամբ նյութական խրախուսման և համակարգի գարգացման ֆոնդի արտաբյուջետային հաշվին գործունեության եզրակացություն ստանալու վերաբերյալ դիմում ներկայացնելուց առաջ:

5. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված՝ կենդանական ծագման սննդամթերք արտադրող սննդի շրջայի օպերատորներին գործունեության եզրակացություն տալու նպատակով կենդանական ծագման սննդամթերքի արտադրության ոլորտները և տեսակները, ինչպես նաև եզրակացություն տալու կարգը սահմանում է Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը:

Հոդված 19. Հետազոտելիությունը

1. Մսնդամթերքի, սննդամթերքի հետանմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերի հետազոտելիությունն ապահովվում է սննդի շրջայի բոլոր փուլերում:

2. Մսնդի շրջայի օպերատորները պետք է մշակեն և ներդնեն համակարգերը և թացակարգերը, որոնք թույլ կտան նույնականացնել իրենց արտադրանք մատակարարող և իրենց կողմից արտադրանք ստացող իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց:

3. Մսնդամթերքի, սննդամթերքի հետանմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերի, հետազոտելիության թացակարգերով իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց և (կամ) արտադրանքի շարժի վերաբերյալ ստացված տեղեկատվությունը սննդի շրջայի օպերատորները տրամադրում են լիազորմամբ նյութական փոխանցող հիսապահանջի դեպքում:

Հոդված 20. Վտանգավոր սննդամթերքի, սննդամթերքի հետ շփվող վտանգավոր նյութերի ներմուծման, օգտագործման և իրացման սահմանափակումները

1. Արգելվում է արտադրել, իրացնել կամ հանրային սննդի ծառայություններին ոլորտում օգտագործել վտանգավոր և կեղծված սննդամթերք, սննդամթերքի հետանմիջական շփման մեջ գտնվող վտանգավոր և կեղծված նյութեր:

2. Եթե վտանգավոր սննդամթերքը, սննդամթերքի հետ շփվող վտանգավոր նյութերը վերաբերում են խմբաբանակի մի մասին, ապա սովյալ խմբաբանակի մեջ մտնող սննդամթերքը, սննդամթերքի հետ

ան միջակ ան շ փմ ան մ ե ջ գ տն վ ո ղ ն յ ու թ եր ն ամ բ ո ղ ջ ու թ յ ամ բ հ ամ ար վ ու մ ե ն վ տան գ ավ ո ղ :

Հոդված 21. Մննդամթերքի գովազդին ներկայացվող պահանջները

1. Արգելվում է գովազդել այն սննդամթերքը, որը չունի դրա անվտանգությունը հիմնավորող փաստաթղթեր:
2. Արգելվում է հատուկ նշանակություն սննդամթերքի գովազդն առանց առողջապահության բնագավառի պետական յիագորմարմնի հետ համաձայնեցման:
3. Արգելվում է ապրանքային նշանների կամ ֆիրմային անվանումների գովազդը, եթե այդ ապրանքային նշաններով կամ ֆիրմային անվանումներով թողարկվում են սննդամթերքի այն պիսի տեսակներ, որոնց նկատմամբ «Գովազդի մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքով նախատեսվել են սահմանափակումներ:

Գ Լ ՈՒ Խ 4

ՄԵԼՆԻ ԵՂԹԱՅԻ ՕՊԵՐԱՏՈՐՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հոդված 22. Մննդի շրջայի օպերատորներին իրավունքները և պարտականությունները

1. Մննդի շրջայի օպերատորներին իրավունք ունեն`
 - 1) լիագորմարմնից ստանալու սննդամթերքի անվտանգության ապահովման ոլորտի իրավական ակտերի, ինչպես նաև սննդամթերքի արտադրության և շրջանառության փուլերում գործառնություններով քարտեզային հրաժեշտ տեղեկատվություն և խորհրդատվություն:
 - 2) սույն օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված այլ իրավունքներ:
2. Մննդի շրջայի օպերատորները պարտավոր են`
 - 1) ապահովել սննդամթերքի արտադրության և շրջանառության փուլերը, ինչպես նաև մատուցվող ծառայություններին հետ կապված գործառնություններ կարգավորող իրավական ակտերի պահանջներին կատարումը:
 - 2) Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում առաջին անգամ արտադրվող և շուկայահանվող նորահայտ, հարստացված, ճարագայ թահարմամբ մշակված, հատուկ նշանակություն սննդամթերքի և սննդային ու կենսաբանական ակտիվ հավելումներին (բացառությամբ հանրային սննդի) տվյալների շտեմարանում ընդգրկելու համար սննդի շրջայի օպերատորներին գրանցման և ռեեստրավորող մարմնի սահմանած կարգով տրամադրել իրենց կողմից արտադրվող և (կամ) շուկայահանվող այդպիսի արտադրանքի վերաբերյալ սույն օրենքով սահմանված տեղեկատվությունը:
 - 3) տրամադրել սույն օրենքով նախատեսված անհրաժեշտ փաստաթղթեր, ապահովել լիագորմարմնի պաշտոնատար անձի մուտքը համապատասխան արտադրամասեր, սահմանված կարգով տրամադրել փորձաքննություն և համար անհրաժեշտ նմուշներ:

4) համազոր ծակցել յի ազոր մարմնի հետ՝ ռիսկի կանխարգելման կամ նվազեցման նպատակով .

5) ռիսկի վերլուծության նպատակով յի ազոր մարմնին տրամադրել տվյալ ներվտանգավոր աննդամ թերքի, դրահետանմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերի կամ աննդային ու կենսաբանական ակտիվ հավելումների հետազոտելու թյուրոքոչելու համար .

6) իրենց գործունեության ընթացքում ապահովել շրջակա միջավայրի պաշտպանությունը .

7) ձեռնարկել համապատասխան ուղղիչ գործողություններ՝ յի ազոր մարմնի կողմից պետական վերահսկողության իրականացման ընթացքում բացահայտված խնդիրներն ու խախտումները վերացնելու համար .

8) իրականացնել սույն օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված այլ պարտականություններ :

3. Մննդի շրջայի օպերատորները պատասխանատու են անվտանգ աննդամ թերք արտադրելու համար :

Գ Լ ՈՒ Խ 5

**ՊՍՏԱՍԽԱՆԱՏ ՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՍՈՒՅՆ ՕՐԵՆՔԻ ԽԱՄՏ ՄԱՆ ՀԱՄԱՐ,
ԵԶՐԱՓՄԿԻՉ ԵՎ ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ՂՐՈՒՅԹՆԵՐ**

Հոդված 23. Պատասխանատվությունը սույն օրենքի խախտման համար

1. «Մննդամթերքի անվտանգություն մասին» օրենքով սահմանված պահանջները խախտող անձինք պատասխանատվություն են կրում օրենքով սահմանված կարգով :

Հոդված 24. Եզրափակիչ և անցումային դրույթներ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը :

2. Սույն օրենքի 9-րդ հոդվածի 2-րդ մասի երկրորդ նախադասությունը, 3-րդ մասը, 12-րդ հոդվածի 6-րդ մասը և 16-րդ հոդվածի 4-րդ մասն ուժի մեջ են մտնում 2017 թվականի հունվարի 1-ից :

3. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահից ուժը կորցրած ճանաչել «Մննդամթերքի անվտանգություն մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության 2007 թվականի հունիսի 20-ի ՀՕ-49 օրենքը, բացառությամբ 8-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, որն ուժի մեջ է մինչև սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված ժամկետը :

4. «Մննդամթերքի անվտանգություն մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության 2007 թվականի հունիսի 20-ի ՀՕ-49 օրենքի համաձայն (ի կատարումն) ընդունված իրավական ակտերը գործում են այնքանով, որքանով չեն հակասում սույն օրենքին :

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ
«ՄՆՆԴԱՍԹԵՐՔԻ ԱՆՎՏ ԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱԴԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ

Անհրաժեշտությունը

«Մննդամթերքի անվտանգություն մասին» Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է Հայաստանի Հանրապետության աննդամթերքի անվտանգություն ռևոլյուցիոն օրենսդրությանը Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության օրենսդրության համապատասխանեցման պահանջով, աննդամթերքի անվտանգություն բնագավառի միջազգային՝ ընդունված և կիրառվող պահանջներին ներդրմամբ, որն անմիջականորեն կնպաստի աննդամթերքի անվտանգության ապահովման գործունեության կազմակերպմանը և իրականացմանը: Նախագիծն իր մեջ ներառում է նոր հասկացություններ, մեկնաբանություններ: Առանձին հոդվածներով սահմանվում են Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարության լիազորությունները, աննդի օպերատորներին պարտականությունները հիգիենայի պահանջներին կատարմանը թացքում և այլն:

Ընթացիկ իրավիճակը և խնդիրները

Ներկայումս խնդիր է առաջացել գործող «Մննդամթերքի անվտանգություն մասին» Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքը Հայաստանի Հանրապետության աննդամթերքի անվտանգություն օրենսդրությանը համապատասխանեցնելու, աննդամթերքի անվտանգություն ռևոլյուցիոն օրենսդրությանը, որպես մեծ բնագավառ պատկերացնելու, անվտանգություն ապահովում իրականացնելու և դրան կատարման հսկման և ինքնահսկման համակարգեր կիրառելու անհրաժեշտությունը:

Նախագծի մշակման գործընթացում ներգրավված անձինք

Նախագիծը մշակվել է Լեռնայի Ղարաբաղի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության աննդամթերքի անվտանգություն

պէ տակ ան ծ առ այ ու թյ ան և գյ ու ղ ատն տէ ս ու թյ ան և անխար ար ու թյ ան
աշ խատակ ազ մ ի ի ր ավ ար ան ակ ան ք աժ ն ի կ ո ղ մ ի ց :

Ակ ն կ այ վ ո ղ ար ղ յ ու ն ք ք

Նախագ ծ ի ը ն դ ու ն մ ան դ ե պք ու մ ս ն ն դ ամ թ ե ր ք ի ան վ տան գ ու թյ ան
ք ն ազ ավ առ ը կ լ ի ն ի ավ ե լ ի ապահ ո վ, վ ե ր ահ ս կ վ ո ղ, ս ն ն դ ամ թ ե ր ք ի
ար տադ ր ու թյ ամ ք, մ շ ակ մ ամ ք, վ ե ր ամ շ ակ մ ամ ք, մ ակ ն շ մ ամ ք, պահ մ ամ ք,
տե ղ ափո խ մ ամ ք, ի ր աց մ ամ ք գ ք աղ վ ո ղ ս ն ն դ ի շ ղ թ այ ի օ պ ե ր ատո ր ն ե ր ը
ավ ե լ ի ու շ ադ ր ու թյ ու ն կ դ ար ձ ն ե ն ս ն ն դ ամ թ ե ր ք ի ան վ տան գ ու թյ ան և
դ ր ան ց ապահ ո վ ու մ ն ի ր ակ ան աց ն ո ղ ի ր ավ ակ ան ակ տե ր ի պահ ան ջ ն ե ր ի
կ առար մ ան ն կ առմ ամ ք :

Այ յ տե ղ ե կ ու թյ ու ն ն ե ր

«Մն ն դ ամ թ ե ր ք ի ան վ տան գ ու թյ ան մ սս ի ն » Լ ե ո ն այ ի ն Ղ ար ար աղ ի
Հ ան ր ապե տո ու թյ ան օ ր ե ն ք ի ն ախագ ի ծ ը ս ահ մ ան վ ած կ ար գ ո վ դ ր վ ե լ է
հ ան ր այ ի ն ք ն ն ար կ մ ան Լ ե ո ն այ ի ն Ղ ար ար աղ ի Հ ան ր ապե տո ու թյ ան
գյ ու ղ ատն տէ ս ու թյ ան և անխար ար ու թյ ան պաշ տո ն ակ ան կ այ ք է ջ ու մ :
Մահ մ ան վ ած ժ ամ կ ե տն ե ր ու մ առ աջ ար կ ու թյ ու ն ն ե ր կ ամ
դ ի տո ղ ու թյ ու ն ն ե ր չ ե ն ս տաց վ ե լ :

**Լ Ղ Հ Գ Յ Ո Ւ Ղ Ա Տ Ն Տ Ե Ս Ո Ւ Թ Յ Ա Ն
Ն Ա Ռ Ա Ր Ա Ր**

Ա Մ Ւ Ո Յ Ա Ն

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ն Ք

**«ՄԼՆԴԱՍԹԵՐՔԻ ԱՆՎՏ ԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» Լ ԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ
Հ ԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ
Լ ԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ Հ ԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏ ԱԿԱՆ ԿԱՄՏԵՂԱԿԱՆ
ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԲՅՈՒՋԵՆԵՐՈՒՄ ԾԱԽՍԵՐԻ ԵՎ
ԵԿԱՍՈՒՏ ՆԵՐԻ Է ԱԿԱՆ ԱՎԵԼ ԱՅՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՄՆՎԱԶԵՑՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ**

«Մննդամթերքի անվտանգություն մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի նախագծի ընդունումը պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի բյուջեում ծախսերի և եկամուտների էական ավելացում կամ նվազեցում չի պահանջում:

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Ն Ք

**«ՄԼՆԴԱՍԹԵՐՔԻ ԱՆՎՏ ԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» Լ ԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ
Հ ԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ԱՅԼ
ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՄ
ԲԱՅԱԿԱՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ**

«Մննդամթերքի անվտանգություն մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի նախագծի ընդունումը այլ իրավական ակտերի ընդունման անհրաժեշտություն կառաջացնի:

**Լ Ղ Հ Գ Յ ՈՒ Ղ Ա Տ Ն Տ Ե Ս ՈՒ Թ Յ Ա Ն
Ն Ա Մ Ա Ր Ա Ր**

Ա Մ Ք Ո Յ Ա Ն

ՓՈՐՁԱԳԻՏ ԱԿՄԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
«ՄԼՆԴԱՍԹԵՐՔԻ ԱՆՎՏ ԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» Լ ԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂԻ
Հ ԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

«Մննդամթերքի անվտանգություն մասին» Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ առաջարկություններ և դիտողություններ չկան:

Լ Ղ Հ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏ ԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԱՇԽԱՏ ԱԿՄԱԶՄԻ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԲԱԺՆԻ ՊԵՏ